

Geharnast proosten in mantelpak

Column
Sybrand Frietema de Vries

Eric Wiebes, de nieuwe minister van Economische Zaken én Klimaat, gaf begin deze maand de aftrap van het proces om te komen tot een klimaat- en energieakkoord. De minister was op zijn fiets gekomen, zich een weg banend tussen de geparkeerde dienstauto's van zijn eigen topambtenaren.

Het ontbrak Wiebes op die bijeenkomst niet aan enthousiasme, dat moet gezegd. Maar een presentatie met geslaagde projecten, baanbrekende innovaties, scherpe analyses en briljante wetsvoorstellen bleef uit.

Meer dan een goed verzorgde netwerkborrel zonder pers werd het niet. Dat kan zeker nuttig zijn, maar

ik zag de contouren van een akkoord niet voor mijn ogen ontstaan. De belangen stonden geharnast in krijtstreep en mantelpak te proosten.

Polderen met deze partijen lukt gewoonweg niet. Vroeger kon dat wel; in een verzuilde samenleving kon een beperkt aantal vertegenwoordigers met grote, gedeelde belangen vergaande afspraken maken. Het parlement, met name de sociaaldemocratische en confessionele partijen, hield daarbij een scherp oog voor het algemeen belang en dat van minderheden.

De huidige regeringspartijen, wellicht met uitzondering van de ChristenUnie, hebben die visie de afgelopen jaren verre van zich geworpen.

Tegenwoordig is 'markt' het toverwoord en dat sprak Wiebes ook uit. „Van u moet het komen”, hield hij de zaal voor. De zaal applaudisseerde beleefd en spoedde zich naar de bar.

Enkele dagen vóór de aftrap verscheen een prima rapport over een onderzoek dat was verricht naar het kennisniveau, het gedrag én de houding van Nederlandse burgers ten opzichte van de energietransitie. Een van de conclusies was dat tegen de 70 procent van de Nederlanders vindt dat de overheid aan zet is om ons te helpen de juiste keuzes te maken. Het belang van een goed klimaat- en energieakkoord kan alleen door de overheid worden gewaarborgd. Dat zien wij burgers prima en de bereidheid om te handelen is groot, bleek ook uit het onderzoek.

Maar zo krijg je een rare situatie: Wiebes kijkt naar het bedrijfsleven

De minister lijkt hiervoor doof en blijft maar turen naar het bedrijfsleven

voor oplossingen, het bedrijfsleven wacht tot de burgers keuzes maken en die burgers vragen op hun beurt minister Wiebes voor sturing in die keuzes. Maar ja, de minister lijkt hiervoor doof en blijft maar turen naar het bedrijfsleven. Want, ja, marktdenken.

Zo wordt de verantwoordelijk-

heid eindelijk doorgeschoven: van Wiebes naar de markt naar de burger en van de burgers terug naar Wiebes.

De Amerikaanse president Harry Truman had een bordje in de Oval Office met daarop de zin *The buck stops here*. De 'buck' (pokerbeker) kan niet eindelijk worden doorgegeven, iemand moet de beker optillen. De frase staat symbool voor verantwoordelijkheid nemen en knopen doorhakken.

Ik stel voor dat Wiebes zo'n bordje koopt en op zijn werktafel neerzet als dagelijkse herinnering dat hij op dit moment namens ons allemaal beslissingen moet nemen.

Want, ja, klimaat.

► Sybrand Frietema de Vries is deskundige op het gebied van duurzame energie. Hij is verbonden aan Energiewerkplaats Fryslân